

Al het voer uit de regio

Hoe ver kom je met mengvoergrondstoffen uit de regio en zijn kringlopen sluitend te maken? Is de teelt van graan en andere gewassen te combineren met een hoge soortenrijkdom aan planten en dieren? En hoe is zo'n regionaal productiesysteem rendabel te krijgen? Dit zijn een paar van de vragen die in het project Echt Overijssel! aan de orde komen.

dr.ir. Ina Pinxterhuis
(ASG - Animal Sciences Group van Wageningen UR)

In het project Echt Overijssel! wordt samen gekeken hoe regionale landbouw eruit kan zien en wat dat oplevert. Daarbij wordt gedacht aan een hoge kwaliteit (streek)producten, een fraai landschap, biodiversiteit, dierenwelzijn en milieu. De kosten worden in beeld gebracht en verschillende mogelijkheden worden verkend om deze kosten vergoed te

krijgen. Echt Overijssel! is een initiatief van Stichting Dianthus, Vereniging Natuurmonumenten en de Animal Sciences Group van Wageningen UR. De Productwerkgroepen Varkensvlees en Zuivel&Rundvlees van het biologische kennisnetwerk Bioconnect steunen dit initiatief al enkele jaren, de provincie Overijssel financiert het project; ook Natuurmonumenten financiert mee.

Samenwerking

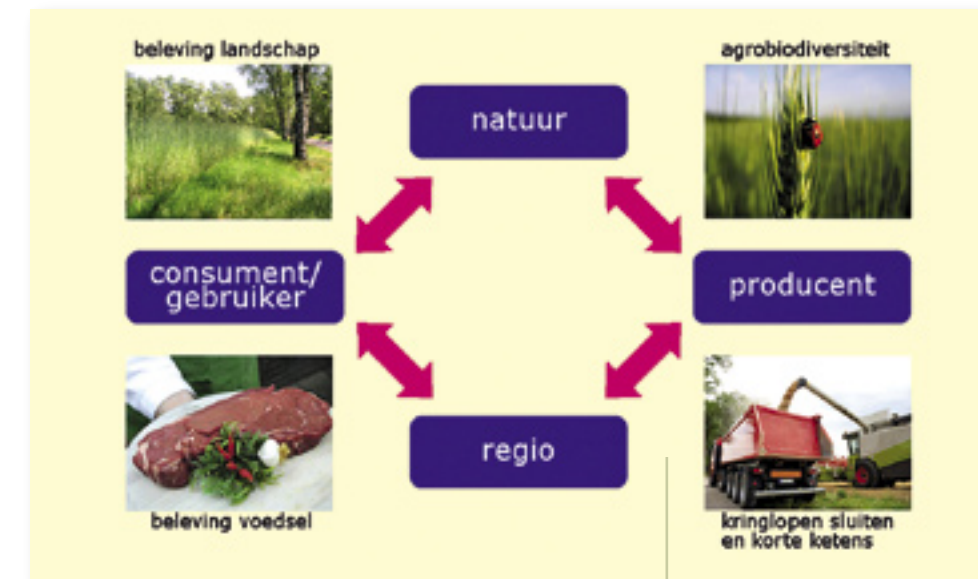
Echt Overijssel! stimuleert de samenwerking van landbouw, natuurbeheer en hun ketenpartners, van toeleveranciers tot horeca en recreatie. Het project streeft naar een grote rijkdom aan planten- en diersoorten op en rond landbouwgronden, regionaal gesloten grondstofkringlopen en nieuwe economische dragers voor het landelijk gebied. Het project loopt tot en met 2012. Financiers zijn de provincie Overijssel, de ministeries van VROM en LNV en de Europese Unie. De uitvoering is in handen van de Animal Sciences Group van Wageningen UR, Vereniging Natuurmonumenten en Stichting Dianthus. Meer informatie vindt u op: www.echtoverijssel.nl.

Verbindingen leggen

In Echt Overijssel! gaat het om het leggen van verbindingen: tussen natuur en landbouw, tussen plantaardige en dierlijke productie, en tussen producent en consument. Gestreeft wordt naar korte ketens. Stichting Dianthus heeft al veel ervaring met het merk VechtdalProducten (streekproducten uit de regio). De deelnemers zijn trots op hun mooie Vechtdal en willen een steentje bijdragen aan het behoud ervan. Maar hun inzet moet wel betaald worden. Daarom zetten zij nieuwe producten in de markt in samenwerking met regionale afzetkanalen als restaurants, bakkers of slagers. Het credo van VechtdalProducten is: 'Met elke hap een beter landschap'.

Regionale grondstoffen in rantsoenen

Voor het merk VechtdalProducten wil Dianthus toe naar volledige regionale zelfvoorziening. Het vee krijgt uitsluitend biologisch voer uit de eigen regio, de grond wordt bemest met alleen biologische mest. Echt Overijssel! helpt mee dit streven in te vullen. Welke rantsoenen zijn dan mogelijk voor varkens, melkvee of pluimvee? En welke productieniveaus zijn dan haalbaar? Welke grondstoffen moeten geteeld worden en hoe passen die in een rendabele vruchtwisseling? Het idee is dat door regionale samenwerking een efficiënt grondgebruik mogelijk is en de kennis en kunde van telers en veehouders optimaal ingezet kunnen worden. Zwier van der Vegte, hoofd van Aver Heino, proefbedrijf voor de biologische melkveehouderij, wil de koeien gaan voeren met uitsluitend regionale producten. "Het voerprogramma DLM (Dynamisch Lineair Modelleren) gaf ons inzicht in de economie van het bestaande rantsoen, waardoor we al drastisch

minder krachtvoer zijn gaan voeren. Voor de volgende stap willen we samenwerken met natuurbeheerders en telers van granen uit de regio. Ook eiwitleverende grondstoffen zijn zeer welkom", aldus Van der Vegte.

Graan telen met natuurwaarde

Over het algemeen leveren telers liever de granen voor humane consumptie omdat ze dan betere prijzen krijgen dan voor voergranen. In een regionaal bouwplan kunnen de beste gronden gebruikt worden voor teelt voor humane consumptie en daar waar minder kans op bak-kwaliteit is, kunnen grondstoffen voor veevoer worden geteeld. Door samenwerken en experimenteren met de teelt, gaat het kennisniveau omhoog en wordt de teelt steeds succesvoller. Er is nog een ander belangrijk argument om meer graan in de regio te willen. Volgens Marion Plagge van Natuurmonumenten (Beheer-eenheid Salland) heeft Overijssel nog veel prachtige plekken van groot cultuurhistorisch belang en met een grote soortenrijkdom. "Ons landgoed Eerde bijvoorbeeld heeft een mooi kleinschalig landschap en heeft nog authentieke akkers op de essen. In Echt Overijssel! onderzoeken we hoe op die essen de teelt van kwaliteitsgraan is te combineren met het leveren van hoge natuurwaarden. Zaden van oorspronkelijke akkerkruiden als de korenbloem zijn vaak nog wel aanwezig in de bodem, maar zij moeten ook de ruimte krijgen. Ook vergroten we de kansen voor de veldleeuwerik en de patrijs."

MOOIE STREEK (-PRODUCTEN)

Samenwerkingsvormen tussen bijvoorbeeld veehouder, akkerbouwer, natuurorganisatie en restaurants moeten leiden tot mooie streekproducten waar de boer een goede boterham mee verdient. De goede zorgen voor de regio dragen bovendien bij aan een gevarieerde flora en fauna, en dus een mooie streek.

Schema: ASG

Meer deelnemers gezocht

Mensen die geïnteresseerd zijn in de doelstellingen van Echt Overijssel! en daarmee actief aan de slag willen, worden uitgenodigd zich aan te melden via de website www.echtoverijssel.nl. Het project biedt een enthousiast netwerk waar gezamenlijk wordt uitgedacht wat nodig is om succesvolle regionale productiesystemen op te zetten. Tegelijkertijd worden deelnemers uitgedaagd stappen in die richting te zetten. Zij worden daarin ondersteund door het netwerk.